

Rödris kan sänka kolesterol men bör inte ersätta etablerad terapi

Kan rödris sänka kolesterol?

Frågan gäller en patient med höga kolesterolvärden som fått utmärkt bra kolesterolsänkingsresultat av Redasin (red rice, rödris).

SVAR: LARS L GUSTAFSSON, professor i klinisk farmakologi, Karolinc (Stockholm), mars 2011
Drugline nr: 24181

Redasin är ett kosttillskott som innehåller rödris (1,2 g/tablett) samt vitaminerna B₆, B₁₂ och folsyra. Rödris bildas genom jäsnings av svampen *Monascus purpureus*, som växer på fuktigt vitt ris [1, 2], och innehåller HMG-CoA-reduktashämmare i form av monakolin K (lovastatin) och omättade fettsyror [1, 3].

In vitro-försök har visat att rödris hämmar tillväxten av adipocyter och ger ökad lipolys. Försök på rätta har påvisat sänkta halter av totalkolesterol och insulin i serum [4]. Rödris i en låg daglig dos på 0,6 g till patienter med hyperlipidemi (n=37) sänkte LDL-kolesterol med 28 procent (5,2 till 3,8 mmol/l), totalkolesterol med 22 procent (7,3 till 5,7 mmol/l) och apolipoprotein B med 26 procent (från 1,5 till 1,1 g/l) efter två

■ Under vinjetten »Läkemedelsfrågan« publiceras ett urval av de frågor som behandlats vid någon av de regionala läkemedelsinformationscentralerna (LIC), som hjälper sjukvårdspersonal, apotek och läkemedelskommittéer när medicinska läkemedelsproblem uppstår i det dagliga arbetet. Frågorna har sammanställts vid Karolinska universitetssjukhuset av med dr Mia von Euler och apotekare Fadiea Al-Aieshy, avdelningen för klinisk farmakologi. Svaren, som är evidensbaserade och producentobundna, publiceras även i databasen Drugline. Frågor kan ställas till regionala LIC – telefonnummer finns på <<http://www.lic.nu>>.

månaders behandling [2]. De biokemiska förändringarna var obetydliga för placebogruppernas patienter (n=38).

I en öppen, inte säkert randomiserad pilotstudie behandlades 111 patienter med låg »kardiovaskulär risk« med rödris i okänd dygnsdos under två månader. Biokemiska parametrar och biverkningssymtom jämfördes med resultaten hos 20 kontrollpatienter [5] som behandlades med 20 mg pravastatin dagligen. Totalkolesterol sjönk ungefär lika mycket som i den tidigare nämnda studien [4]. Värdet för kreatininfosfokinase steg 17 procent bland de män som behandlades med rödris (n=40 (signifikant)), och med 12 procent hos de män som behandlades med pravastatin.

Hos barn och ungdomar med nefrotiskt syndrom och sekundär hyperlipidemi [6], liksom hos vuxna med liknande sjukdomsbild [7], sänkte daglig behandling med rödris under ett år totalkolesterol i samma grad som behandling med fluvastatin. I båda fallen rör det sig om små öppna studier.

Vi har inte funnit några resultat i litteraturen från stora randomiserade utfallsstudier där man jämfört rödris- och statinbehandling. I en fallrapport utvecklade en njurtransplanterad patient som behandlades med ciklosporin efter några månader rabdomyolys [8], med samtidigt intag av rödris [3]. Effekten tolkades som orsakad av en ökad halt av lovastatin i blod genom hämmad metabolism/utsöndring av ciklosporin. Redovisade kliniska och biokemiska studier av effekterna av rödris hos djur och människa är svåra att tolka. Det är svårt att få en tydlig uppfattning om vilken dos rödris patienterna behandlats med, och om denna dos kan variera på grund av varierande kvalitet i kosttillskotten.

Sammanfattningsvis kan rödris sänka kolesterolhalterna i serum. Nyttan av och säkerheten vad gäller rödris jäm-

Rödris bildas genom jäsnings av svampen *M purpureus*, som växer på fuktigt vitt ris.

fört med etablerad statinterapi är inte påvisad i några randomiserade utfallsstudier där adekvata kardiovaskulära parametrar och blodfettstatus följts. Det finns inga skäl att välja behandling med rödris som ersättning för etablerad och väl dokumenterad statinterapi. Det kan finnas ökade risker för biverkningar, framför allt muskelpåverkan, hos patienter som dagligen intar rödris vid samtidig statinbehandling.

REFERENSER

1. Lin CC, Li TC, Lai MM. Efficacy and safety of *Monascus purpureus* Went rice in subjects with hyperlipidemia. *Eur J Endocrinol* 2005;153(5): 679-86.
2. Lee T. Ask the doctor. Is red yeast rice good for lowering cholesterol? *Harvard Health Newsletters*. 1 sept 2007 [citerat 3 mars 2011]. <http://harvardpartnersinternational.staywellsolutionsonline.com/69,H0907j>
3. Cicero AF, Brancaloni M, Laghi L, Donati F, Mino M. Antihyperlipidaemic effect of a *Monascus purpureus* brand dietary supplement on a large sample of subjects at low risk for cardiovascular disease: a pilot study. *Complement Ther Med*. 2005;13(4):273-8.
4. Gheith O, Sheashaa H, Abdelsalam M, Shoeir Z, Sobh M. Efficacy and safety of *Monascus purpureus* Went rice in children and young adults with secondary hyperlipidemia: a preliminary report. *Eur J Intern Med*. 2009;20(3):e57-e61.
5. Prasad GV, Wong T, Meliton G, Bhaloo S. Rabdomyolysis due to red yeast rice (*Monascus purpureus*) in a renal transplant recipient. *Transplantation*. 2002;74(8):1200-1.

Vad är på gång? Alla aktuella disputationer på Lakartidningen.se/disputationer

Utmanande saklig

Läkartidningen